

Niksar Çini

Niksar Kını

sanatta gelenek
gelenekte sanat

TOKAT | özel koleksiyon
PRIVATE COLLECTION | KÜLTÜR
SANATI

KD

ÖZBİLGİN KURUMSAL
DANIŞMANLIK

Çömlekçilik ve seramik boyama

Tokat seramikleri Osmanlı Dönemi seramikleri arasında önemli bir yer tutar. Osmanlı döneminde üretilen seramiklerin birçoğu erken dönemlerde üretilenlerle benzerlik gösterir. Çömlekçi çarkı ile çark üzerinde şekillendirilen çömlekler sırtanarak fırında pişirilmektedir. Çömlekçilik Tokat'ta ta gerek kullanım amaçlı, gerekse dekorasyon objesi olarak halen üretilmektedir.

Tokat El Baskı Yazmaları

Osmanlı İmparatorluğu döneminde yazmacılık sanatı yalnız Tokat'a has ve başka yerlerde yazma yapmak yasaktı. Tokat Valide Sultana "has" olduğundan ve yazmacılığın gelirleri de Tokat Hassına ait bulunduğundan bu gelir kaynağının aksanması için başka yerde yazma yapılmasına müsaade

edilmezdi. Geleneksel el sanatı olan yazmacılık, türünün en güzel örneklerini Tokat'ta vermiştir. Tokat'ta yapıla gelen yazmalar, motif ve desenlerin ilginçliği ile bu yöreyi bu sanatta uğraşanların merkezi haline getirmiştir.

Ahşap oymacılığı

Türkler İslamiyetten önce Orta Asya'da, ağacı kutsal saymış ve sanat yapılarında kullanmışlardır. Anadolu'da Selçuklular Döneminde gelişerek kendine özgü bir hal alan ahşap sanatı daha çok mihrap, cami kapısı, dolap kapakları gibi mimarilemanlar olarak ortaya çıkarken, Osmanlı Döneminde sadelik hakim olmuş, sehpa, yazı takımı, çekmece, sandık, kaşık, kirşi, konsol, sütun başlığı, tavan, minber, sanduka gibi mimari öğelerde uygulanmıştır. Kakma, boyama, kündekari, kabartma, oyma ve kafes gibi tekniklerin uygulandığı ahşap işçiliğinin en güzel örnekleri Tokat Merkez Taşhan'da, Turhal ve Erbaa ilçelerinde yapılmaktadır. Ahşap oyma işlerinin, eski eserlerin restorasyonunda da önemi büyüktür.

Cecim Dokuma

Cecim dokuma, çözü ve atkı iplikleri arasında renkli desen iplikleri atılarak sıkıştırılmak suretiyle meydana getirilen dokuma türüdür. Atkısı kıl olanları oldukça yaygın olan cecim, tersten yapılan dokumadır ve dokumanın yüzeyinde sonradan iğne ile işlenmiş gibi kabanak desenler oluşmaktadır. Tokat Yöresinde günümüzde de sürdürülen, yöreye özgü renk / desen / motif farklılıklarını oluşturduğu cecim dokuma ile heybe, sofa örtüsü, gelin çuvalı, hurg, minder, divan örtüsü, tandir örtüsü, namazlak, yaygı, yastık yapılmaktadır.

Kilim ve peşkir dokuma

Orta Asya'da çok eski bir geçmişine olan el dokumacılığı, Selçuklular tarafından Anadolu'da da devam ettirilmiştir. Osmanlı Döneminde gelişerek günümüze kadar gelmiştir. Tokat Taşhan'da kilim, peşkir, dekoratif amaçlı ufak kilimler üretilmektedir.

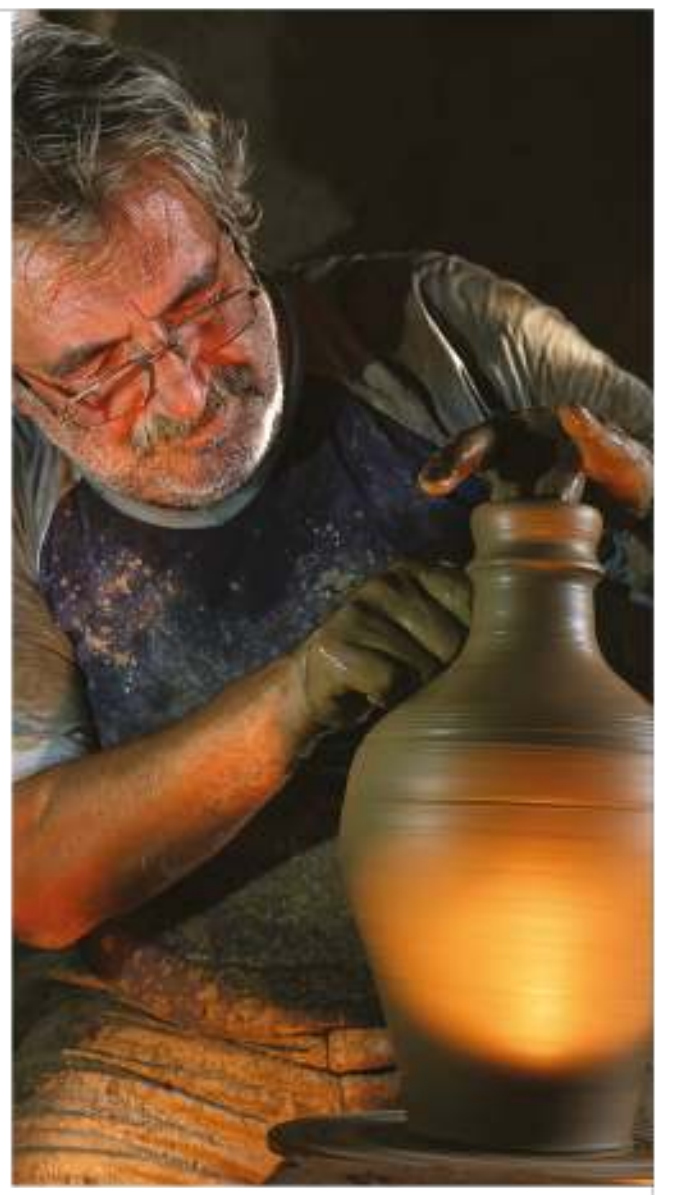

Tokat Altın Bileziği

Kafkaslardan gelerek Tokat'a yerleşen kuyumcu ustalannın bafon olarak çıkartılan Tokat altın bileziği 300 yıldır kadınların kollanını süslüyor. Yedi sıradan oluşan ve 110 - 115 gram civarında gelen Tokat bileziğinin kaş kısmı döküm olarak yapılıyor ve ince işçilikle birlikte birçok aşamadan geçen bilezik ortaya çıkıyor. Kullanış açısından uzun ömürlü olan Tokat bileziği anneden kızına, torununa kadar hediye olarak geçmek suretiyle hem tasarruf hem de geleneksel miras olarak kadınların kollanını süslemeye devam ediyor.

"TOKAT GELENEKSEL EL SANATLARI"

gelenekten geleceğe...

TOKAT | özel koleksiyon
PRIVATE COLLECTION | KÜLTÜR
SANATI

Geleneksel Giysili Bebek

Duygu, düşünce, inanç sistemi gibi kaynaklardan beslenerek ört, adet, gelenek, görenek ve moda ile serpiyen ilmekler Tokat halkının yaratıcı gücü, dehası, el becerisi, estetik değer ölçülerinin ve heyecanının belgeleridir.

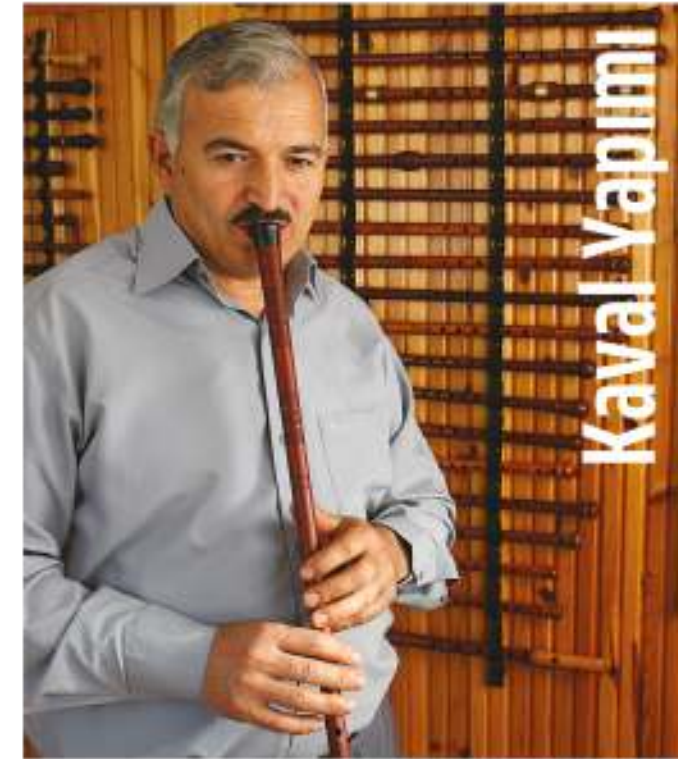
Bebeklerin yapımında kullanılan giysiler geçmişte günlük ve özel günlerde kullanılmaktaydı. Bebeklerde kullanılan bu geleneksel giysiler bugün düğün, tören Nebi köy gibi özel günlerde giyildiği gibi, bazı yerlerde halen giyilen ve folklorik zenginliklerin yaşatılmasını

sağlayan yöresel giysilerdir.

Geleneksel giysili bebekler kız çocuklarına gelecekteki sorumluluklarını oyun içinde öğreten bir oyuncak olmanın yanı sıra, büyükler için de bir koleksiyon eşyası olarak değerini korumaktadır.

Niksar'da turistlerin ilgi odağı olan ve 2009 yılında Unesco tarafından Kaval yapımı ve icrası dalında Yaşayan İnsan Hazinesi olarak kabul edilen Yaşar Güç ve yaptığı kavallannın ünü okyanus ötesine ulaşmıştır.

Kaval Yapımı

Dilli (hortatmalı) ve diliz her ebatta kaval yapan Yaşar Güç, ulusal ve uluslararası etkinliklere davet edilmekte ve bu davetlerde yaptığı kavallarıyla konserler vermektedir. Yaşar Güç'ün kavalları turistik bir ürün olarak revaç görmektedir.

"Eban çalgısı değil, halk müziğinin renk sazı"

İğne oyları

Dünya literatürüne "Türk Danteli" olarak giren iğne oyları Tokat'a iğnenin sanata dönüştüğü bir hal almıştır. Tokat'ta yapılan iğne oyları, bir müzayedede açık artırmaya çıkarılacak nadide bir eser gibidir.

Aynalı Çarık

Eskiden kadın / erkek tarafından giyilen çarıkların tabanı camız ve manda köşesi, yüz kısmı dana ve inek derisidir. Derinin işlenmesinde tamamen doğal maddeler kullanılmaktadır. Kadınlara özel olarak tasarlanmış aynalı çarıklar, günümüzde dekoratif ürün ve halk oyunlarında ayağa giyilen bir giysi olarak kullanılmaktadır. Yörede evlilik çağındaki kızlar tarafından dile getirilen "Aynalı çarık olmazsa ben gelin gitmem" sözü üzerine bu çarıklar süslenerek daha zarif hale getirilmiştir.

Fanus-Fener yapımı

Selçuklular ile başlayan İslam maden sanatı Osmanlı Döneminde Anadolu'da doruk noktasına çıkmıştır. Sac veya bakır levhalar ve cam ile hazırlanan fener-fanuslar geçmişte içine mum, kandil konularak kullanılırken, günümüzde içine mum ya da ampul yerleştirilerek ev, bahçe ve tarihi mekan dekorasyonunda kullanılmaktadır. Tokat Taşhan'da, süs eşyası olarak, sac ve bakırdan, özgün olarak üretilen fener-fanuslar tarihi dokuya uygun tasarımlarıyla günümüzde de değerini korumaktadır.

Tokat Telli Zurnası

Türkiye'nin yapımı en zor zurnası olarak gösterilen "Tokat telli zurnası" atadan kalma yöntemlerle Tokatlı Oktay Dursun ustanın elinde hayat buluyor.

Bıçakçılık

Tokat geleneksel el sanatları arasında geçmişten günümüze kadar özel bir yeri olan bıçakçılık Tokat'ta hala yapılmaktadır. Geleneksel yöntemlerle el işi ile yapılan bıçaklar kullanım alanlarına göre çok çeşitlidir. Tokat bıçakçılığında sapı boynuzdan yapılan bağ bıçaklarının ayrı bir yeri vardır.

Bakırcılık

Bakırdan eşya yapma sanatı olan bakırcılığın Tokat'ta önemi büyüktür. Kazan, testi, leğen, tas, tencere, tava, sahan, bakraç, mangal, ibrık, tepsi, saksılık vb. ürünler dövme ve sıvama tekniği ile yapılmakta, şekil ve motif işlenmesinde keski kalemi ve darbe kalemi kullanılarak kabartma yöntemi uygulanmaktadır. Üretilen ürünlere gerek il içerisinde, gerekse dışarda gelen talep yüksektir. Tokat'ta çok eskiden beri yapılmakta olan bakırcılık, yörede halen sürmektedir.

